

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
hazzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronként 5 krajával
számítatnak.

A mi dicsőségünk.

Írta: **Koncz Ákos.**

Debreczen, április 22.

Két hét múlva megkezdődnek hazánkban az ezredéves ünnepek, melyeknek legkimagaslóbb mozzanata kétségkívül az országos kiállítás megnyitása lesz.

Május 2-án hű magyarjai közé érkezik koronás királyunk is, hogy személyesen nyissa meg a magyar nemzet második évezredének ajtaját és az országos kiállítást, mely arra van hivatva, hogy bizonyítsa a művelt külföld előtt művészeti, kereskedelmi, ipari életképességünket.

És mi meg vagyunk győződve, hogy ezredéves életünk örömeire rendezett kiállítás meg fogja győzni haladásunkról a külföldet és pár hónapig Európa élesen megfigyelő szemei ránk lesznek irányítva már csak azért is, hogy minden téren rohamosan előhaladó fejlődésünkből a hatalmas népek további életére is mindig szükséges tanulságot levonhassák.

Magyarországot ugyanis nem úgy kell megítélni, mint más államokat, mert mi egy ezredéven keresztül alig éltünk nyugodt, csöndes életet. Védő-bástyái voltunk nyugodt civilizációjának és századokon keresztül fegyverben álltunk a mások életének megvédéséért. Már

pedig régi igazság az, hogy *inter arma silent Musae*. És míg a szomszéd államok a mi vérben fűrösztött fegyvereink oltalma alatt békésen fejlődtek és haladhattak, addig mi tatárokkal, törökökkel és belviszályokkal küzdöttünk, sokszor öntestünk vérebe mártva azt a kardot, mely nyugat békés fejlődésének, tudományos, művészeti, kereskedelmi és ipari haladásának biztos záloga volt.

És mégis a magyarok Istene megengedte érnünk ezredéves fennállásunkat. Hatalmas keze kivezetett bennünket az örvényből és bár a letűnt századok zivartari megrázták hazánk lombkoronáját, de nem tudták kicsavarni abból a szent földből, melyben nemzeti önállóságunk gyökerét a mi őseink kiomló piros vére öntözte.

Küzdelmünket siker koronázta, erős akaratumk csodákat teremtett úgy, hogy most felemelt homlokkal nézhetünk a művelt külföldnek szemébe, nincs okunk szégyenkezni, hisz teljesítettük egy *nemzet kötelességét*.

Haladunk minden téren; valóságos templomokat emelünk a tudományoknak és művészeteknek, kereskedelmi és iparcarnokaink a produktív erő pezségéről beszélnek s ha itt-ott hiányokat találunk, ne teledjük, hogy így is emberfeletti munkát végeztünk, mert a történelem

nem tud felmutatni olyan nemzetet, mely rövid ötven év alatt minden téren annyit haladt volna, mint Magyarország.

Sokan ezt a szédületes emelkedést aggódo szemmel nézik és félnek a reakciótól. Ez az aggodalom azonban nyomban elenyészik, ha Magyarország pénzügyi viszonyait ismerjük. Mert bár rohamos haladásunk nagy arányokban vette is igénybe állampénztárunkat, mégis azt tapasztaljuk, hogy pénzügyminisztereink *zseniális* pénzügyműveletei aránylag többet produkáltak a sok kiadások és befektetések dacára is, mint mikor stagnáltunk.

Vagyoni gyarapodásunkat, szellemi előhaladásunkat nyomon kísérte politikai tekintélyünk is, úgy, hogy most már bennünket is meghallgatnak azon fontosabb tanácskozásokban, melyekben nemzetek élete vagy halála felett döntenek.

Mindezeket egybevetve ezredéves fennállásunk ünnepén nincs okunk szomorogni. Megtettünk mindent, amit egy szabad, életrevaló, becsületes, hazáját szerető nemzet megtehet. Ha itt-ott mégis hiány vagy ür van, ugyanaz az erő pótolni fogja azt és betölti igyekezetével. A magyarok Istene, ki áldott kezével megóvta a megsemmisüléstől, a második évezredben is támogatni fogja kegyelmével.

T Á R C Z A.

A debreczeni jótékony nőegylet.

— 25 éves jubileuma alkalmából. —

Írta: **S. Szabó József.**

(Folytatás.)

Fontosabb műveletei voltak gróf Bethlen Mikó Róza elnöknek: az 1870-iki sorsjegy kibocsátás, mely 1775 frtot jövedelmezett. A sorsjegyek elárúsítása körüli fáradozásukért jegyzőkönyvi dicséretet érdemeltek ki Kaeskovics Ivánné és Papp Mórné választmányi tagok. További műveletei voltak még gróf Bethlen Mikó Rózának: az 1872-ik év február 4-iki jelmezbál, mely 1245 frt 30 krt, az ugyanaz év őszén rendezett gazdasszonyi kiállítás, mely 3300 frtot, és az 1874-iki ezüst sorsjáték, mely 3008 frtot jövedelmezett.

Az elnöknőnek hűségesen segédkeztek a lelkes választmányi tagok is, akikben jobbkezeit birta minden vállalatánál, akik a nagy közönség szívéhez fordulva évről-évre bejárták házanként a várost és százakat szereztek az egylet részére. Sokan új tagok gyűjtése körül fejtettek ki dicséretes odaadást, így pl. Fürst Mátyásné egymaga 17 alapító és 8 részvényes tagot nyert meg az egyletnek, melyért külön jegyzőkönyvi dicséretben részesült.

Ily buzgólkodás mellett az egylet a kezdet nehézségeit csakhamar leküzde s

bár néha itt-ott gáncsesal, ezer meg ezer feltevással, balhiedelemmel, sőt részvétlenséggel is kellett találkoznia, folyvást haladt előre, virágzott s idővel jótékony-ságát már szélesebb körre kiterjesztette.

De a szegények segélyezésével az egylet nemes feladatainak csak egyikét teljesítette. — Az árvákról is kellett gondoskodnia. Ez lehetővé tette Veresné Szathmáry Teréz nagylelkűsége, aki Péterfia-utcai házáat egy évre ingyen ajánlotta fel az árvák otthonául, úgy hogy 1870. július 3-án már az árvaházat is megnyithatták. — Ekként — a jótékony-ságot két irányban gyakorolva — ezéjait mindinkább megközelítette nőegylet. Azigy megkezdett alapokon haladt tovább a választmány lelkes hangulata, kitaró buzgalma s a közönség kifogyhatlan áldozatkészsége mellett. A minden három évben váltakozó tisztújítás teljes bizalommal viseltetett az egylet ügyeit vezetőik iránt, a tisztviselőket újra meg újra megválasztotta. A választmány is csak részben változott. Maradt minden a régi 1879. december 13-áig.

Ekkor az első alelnök Komlóssy né Thurzó Róza beadta tisztségéről való lemondását. Kipróbált hűségét és buzgóságát nehezebbre esett nélkülözni az egyletnek, de másíthatlan akarata előtt meghajolva, lemondását elfogadta, tiszteletbeli alelnökké választotta és érdemeit jegyzőkönyvében örököltette meg. Helyére I. alelnöknek Veresné Szathmáry Teréz, II-od alelnöknek pedig Kaeskovics Ivánné választotta meg. A sokképen elfoglalt Révész Bálint püs-

pököt tiszteletbeli taggá és jegyzővé tette az egylet, s mellé másodjegyzőül Tóth Sámuel hittanárt választotta. Ugyanezen közgyűlésen jelentetett be, hogy a nőegyletnek a boszniai sebesültek érdekében kifejtett kiváló buzgóságáért Ő Felsége a király elismerését nyilvánította.

E királyi elismerés ösztönzőleg, lelkesítőleg hatott a választmányra. Élete második évtizedét felfokozott jó hangulatban, a szeretet biztató vezérfénye mellett kezdetre meg az egyesület. — Azonban gróf Bethlen Mikó Róza elnököt körülményei mindjárt az 1880 ik év elején elszólították a városból s huzamos ideig távol lévén az egylettől a választmányi tagokon lassan-lassan bizonyos elkedvetlenedés, sőt lehangoltság vett erőt. Az elnök huzamos távollétét követte — a mitől féltek — 1881. febr. 17-én történt lemondása. „A jó akarat megmaradt ugyan nállam — írta leköszönő levelében, — de az erély hanyatlott, a kedélyhangulat sötétebb, az erő és munkásság lankadt... Nem vagyok megelégedve magammal és azt nem akarom, hogy a jelen elnézést tevékeny multamnak köszönjem.“ — Ezért mondott le a grófné elnöki tisztségéről, s lemondásának visszavételére reábirható többé nem volt. A választmány és közgyűlés egyaránt mélyen fájlalták távozását, fényes érdemeit jegyzőkönyvben örököltették meg és az elismerést küldöttség által juttatták kezeihez.

Az egylet iránta való háláját az által is óhajtotta kifejezni, hogy elévülhetlen érdemeit külső jelekkel is jutalmazandó,

És mi bizalommal eltelve már közelben látjuk azt a szép jövőt, melyet hazánk ihletett költője a következő szép szavakkal jósolt meg:

Még jönni fog, még jönni kell
Egy jobb kor, mely után,
Buzgó imádság epedez
Százczrek ajakán.

Te pedig édes hazám annyi szenvedések után haladj a dicsőség utján előre. Töröld le könyeidet és meríts a jövőre multadból erőt, bizalmat. Nagy őseid, a földet rázó viharok, kiknek honszerelme ott ég az esthajnal biborában és a puszták délibábjában legyenek vezéreid a második ezredévben is. Őrizd meg érenyeidet, légy multadhoz hiven: nemes, nagylelkű és vitéz.

Te pedig hazánk jóságos Istene,

Ki szívet alkotál
S belé érzelmeket,
Szeretni lángolón
Hazát és nemzetet

védj e négy folyó és számos bércz lakóit ezentul is, viraszson felette őrszellemed, hogy minden nemes dologban kezet fogva *egyek legyünk a honszeretben.*

Belföldi hírek. (A millennárius törvényt) — amint képviselői körökben szél-tében beszéltek — Horánszky Nándor fogalmazta. — (Meggyalázott honvédelmek.) A kolozsvári honvédelmek lerombolásával az ottani lapok a száz diákokat gyanúsították. Ezek magukat tisztázni gyűlést tartottak, amelyen becsületszavukra egyenként kijelentették, hogy a gáztettben semmi részük nincsen. Csak ketten hallgattak. Ezek hosszas faggatás után beismerették, hogy a tettet részegen ők követték el. (Pulszky Károly ügye.) Wlassics miniszter kijelentette, hogy Pulszky Károly kezelésében 56 ezer frt hiányt találtak, de azt Pulszky Gusztáv az utolsó krajczárig megtérítette. De azért folytatják Pulszky ellen a hivatalos eljárást.

A „Csokonai-kör“ működése.

— Évi jelentés. —

A Csokonai-kör vasárnapi közgyűlésén felolvasott évi jelentés irányeszméket tartalmazó bevezető részét tegnap közöltük. Ma folytatjuk e jelentés ösmertetését a következőkben:

Felolvasó üléseink új lendületet vettek és ha számban nem is sokkal mulják felül az előző évek működését, tartalmasságát és hatás tekintetében semmi esetre sem maradnak el azok mögött, törekedünk a nagy közönségnek nemes és gyönyörködtető szórakozást szerezni a szépirodalom tőlünk telhető ápolásával s e mellett a szavaló és zeneművészet köréből vett előadásokkal igyekeztünk estélyeinket élénkíteni. De nem feledkeztünk meg felolvasó üléseink ama másik nagy céljáról sem, mely a tudományos ismeretek népszerű terjesztését is egyik legelső kötelességünknek teszi. Mindezt felolvasó üléseink tárgysorozataira való egyszerű visszapillantásunk igazolhatja.

A mult évben mai közgyűlésünkig összesen tizenkét felolvasó ülést tartottunk, 1. márczius 8-án, a mikor Géresi Kálmán ösmertette Ujabb oroszországi tanulmányutját; 2. márczius 29-én, a midőn Sinka Sándor olvasta fel „A nápolyi öböl és Pompeji“ mutatónyokkal kísért ösmertéseit. 3. május 14-én Guttenberg Pál ösmertette az University Extension és a tudományos legatusság intézményei. 4. a folyó munka idényt mint mindig, ezuttal is Csokonai Vitéz Mihály születésének évfordulóján november 17-én az „Arany bika“ szálloda dísztermében közös vacsorával és táncszal kapcsolatos ünnepélyesebb estélylyel nyitottuk meg, a melyen Rácz Károly zenei nyitánya után a „Debreczeni dalegylet“ énekelte Zimay László honfidalát és Géresi Kálmán alelnök megnyitó beszéde után Balogh Ferenc tartott az Irodalom és könyvnyomtatás kezdeteiről Debreczenben szabad előadást, mely után dr. Vargha Bálint szavalta el Istentelen Pál című balladáját, majd Mándoki Béla olvasta fel Könyves Tóth Kálmánnak a

tudós kisasszony kalandja című novelláját, végül pedig a főiskolai énekkar énekelte el e Dalt a tihanyi echohoz. A mult esztendő utolsó felolvasó ülése decz. 13-án volt, a mikor Eötvös Károly Lajos a „Millennium és a színházi műsorok“ cím alatt tartott szabadelőadást, melynek kapcsán az általa kívánt irány illusztrálásául bemutatta egy készülőben levő történelmi háttérű népsziművének néhány jelenetét. Majd Otrókoci Vég Vilma kisasszony szavalta el Petőfi Sándor „A szerelmes tenger“ című költeményét s végül dr. Komáromy Sándor olvasta fel „A zene eredete és fejlődése“ című tanulmányát.

A folyó év első felolvasó ülése jan. 10-én tartatott, a melynek első tárgya Heine Henrik Kelemenné Zathureczky Berta által zenésített a Kevlári bucsujának előadása volt. A költeményt Eötvös Flóra k. a. szavalta, a zongora kíséretet Sárváry Adél k. a. s az és az énekrészek előadását a Debreczeni dalegylet és a zenede három-három tagja teljesítette; a következő tárgy S. Szabó József „Nő és anya“ című történelmi elbeszélésének felolvasása volt, végül pedig dr. Vargha Bálint „Beköszöntés“ és „Ne üzd el a szegényt“ című költeményeit olvasta fel. Jan. 24-én Koncz Ákos „Szeretet és Szerelmek képekben és példákban“ cím alatt tartott felolvasást, majd Jeney Sz. Béla szavalta Granet Dancourt „Elet“ című monológiát, s végül Hoffmann József énekelte La Palome című spanyol románcot, Széll-Dóczy „Kurucz világ“ című operettjéből Elemér dalát s a magyar népdalokat. Ezen felolvasó ülést a Bikában társas vacsora követte, melyhez hasonló estélyek tartását a választmány a tagok közötti szorosabb összeköttetés érdekében már korábban elhatározta volt. Febr. 7-én dr. Nagy Zsigmond „Séta a római katakombákban“ cím alatt ismertette a keresztényiség első századainak kulturális életét, ifj. Vass Gyula pedig tilinkón játszott régi magyar ábrándokat és Zalai Márk „Nők az egyetemen“ című társadalmi tanulmányát olvasta fel. A febr. 21-én tartott ülésen dr. Bartha Béla olvasta fel „A szocializmusról“ irt érkezését és Karácsonyi Otillia k. a. szavalta Un-

olajfestésű arezképét elkészíttette és 1883-ban egy kegyeletes ünnepélyen leleplezte. Ma az árvaház tanástermét díszíti. A grófnő megmaradt az egylet örökös tiszteletbeli választmányi tagjának egész 1891-ben bekövetkezett haláláig. — Emlékét hálás tisztelet őrzi.

Utódjává az 1881. márcz. 20-án tartott közgyűlés gróf Kornizs Zsigmondnét választotta, ki addig is, mint egyik legbuzgóbb választmányi tag működött s áldott jó lelkével mintegy alkotva volt arra, hogy a szegények és árvák örangyalai között előljárjon. — De szép tisztelt egy évig sem viselhette, a városból távoznia kellett, s lemondását már az év novemberében benyújtotta. Az egylet őt is örökös tiszteletbeli választmányi tagjául tartotta meg.

Mindezen változások közepette az egylet ügyeit fennakadás nélkül, sem időt, sem fáradságot nem kimélő buzgósággal vezette I. alelnök Veresné Szathmáry Teréz, kit az 1882-ik év márczius 26-ik napján tartott általános tisztújító közgyűlés méltánylással az elnöki székllel tisztelt meg. A második alelnök Kaeskovics Iván állását végleg elhagyván, az egylet e fölötte mély sajnálatát fejezte ki, tiszteletbeli alelnöknek választotta őt, a ki mint árvaházi felügyelő, gondossága és tevékeny ügybuzgalma által hervadhatatlan érdemeket szerzett magának. Alelnökök lettek: Lébb Pálné és Berger Henrikné szívvvel lélekkel lelkes tagjai az egyletnek, kik a beljök helyezett bizalomnak mindenkor hiven megfeleltek s neveikkal az

egyesület minden fontosabb ténykedéseinél találkozunk. — Jegyzők és pénztárnok maradtak a régiek.

A Veresné Szathmáry Teréz elnökségével új aera kezdődik a nőegylet történetében. Az addigi sikerek, a város tapasztalt pártfogása, a nagy közönség kiapadhatlan bőkezűsége megérlelték elnök lelkében azon gondolatot, hogy az egylet működését kiterjedtebbé s hatását úgy a humanismus, mint a cultura szempontjából általánosabbá lehet és kell is tenni. — E szép és nagy eszme világánál kezdte meg elnöki pályafutását; ez vezérelte, irányozta utjában, tetteiben; ennek megvalósítására szentelte idejének és életének java részét. Ritka erély, szívós kitartás, tevékeny buzgóság és gondos takarékoság által sikerült terveit keresztül vinnie, de küzdelmek árán, melyek olykor arra is birták, hogy végleg visszalépjen a különben lelkéhez nőtt egylet ügyeinek vezetésétől. De az egyesület sohasem kételkedett az ő törekvéseinek eszményi tisztasága és szándékainak nemessége felől s tudván, hogy magyon kevés a hívek és igazak száma, ragaszkodott hozzá és mind e napig nem boesátotta őt el magától.

Veresné Szathmáry Teréz 14 évi elnökségéhez a sikerek egész sorozata fűződik. Felépült a díszes árvaház s 1892. év április 16-án rendeltetésének ünnepélyesen átadatott. Majd a mintaszerű schweizi árvaházak példájára az elnök kezdeményezése és buzgósága folytán az árvaházban VI. osztályu elemi iskola léte-

sül s nyilik meg ugyanazon év szeptember első napján.

A siker újabb sikerek forrásává lesz. Az elnök egész Debreczen s vidéke társadalmára kiható, nagy fontosságú kultur industrialis kérdéssel kezd foglalkozni. A női kézimunka tanítást, a nőipart kívánja a nőegylet aegise alatt meghonosítani, ugyis, mint önálló célt, ugyis, mint a háztartás szempontjából szükséges foglalkozást. Hűségese segítőtársa, a minden szépért és jóért lelkesülő Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, ki Zalai Márk keresk. akadémiái tanárral egyetértve mindent elkövet a nőipariskola felállításá érdekében. „Nemes ambícióval s tetterővel töltheti el — írja a választmányának 1893. április hó 12-én kelt levelében — a nőegyletet oly munkatérnek meghódítása, mely a nyomornak nem megszüntetését, hanem megátlását, nem utólagos orvoslását, hanem előzetes elhárítását biztosítja. Ez a munkatér a női munkatere, a nők keresetképeségének, vagy saját családi körökben a hasznost a szellemessel, az olesót a csel-szerüvel, az izlést a takarékosággal egyeztető háztartásnak megteremtése.“

A nőipariskola bár a választmány egy része nem rokonszenvezett vele s nem tartotta a nőegylet feladatai között valónak, már-már létre is jön, midőn egy téves információ alapján a miniszteri leirat végrehajtására irányuló városi tanács-végzés nemesak a nőipariskola felállításának vágta utját, hanem az árvaházi elemi iskola lételetét is veszélyeztette. Ez, a

ger Luiza k. a. zongorakisérete mellett Vörösmarty Mihály Szép Ilonkáját, *Balassa* József a „Gyermek lelké”-ről irt neveléstani tanulmányát olvasta fel. Márczius 6-án *Komlóssy* Arthur ismertette a Sturcza hercegek magyarországi vonatkozása történetét, dr. *Tüdös* János felolvasta „Szalmaláng” című novelláját, *Nagy Kálmán* szavalta M. *Kovács* Gyulától „Arpád siri álmát,” végül pedig *Mándoky* Béla olvasta fel *Orvényi* Ottó „Hü mind a sirig” című elbeszélését. Márczius 20-án dr. *Gulyás* István tartott előadást az Irodalmi divatokról, dr. *Benedek* János olvasta fel néhány újabb költeményét, dr. *Varga* Emil adta elő a „Nőnevelésről” irt egészségügyi tanulmányát és *Szűts* Jenő felolvasta *Bozaryék* Madonnája című novelláját.

A lefolyt munkaidényt az Arany Bika disztermében tartott közös vacsorával, táncszal egybekötött estélylyel április 10-én zártuk be, amikor *Sáfrány* Lajos adta elő *Bozossy* Pál „Nagyerdőn” című idilljét, *Kölcsey* Hedvig k. a. szavalta *Ilosvai* Hugó „Férjhez menjek?” című monológját, *Dóczy* József előadta „Virág Éva” cz. balladáját, *K. Kiss* József pedig a „Röntgen-sugarakról” tartott mutatónyokkal kísért előadást.

Ezen nyilvános előadásainkat a nagy közönség fokozódó érdeklődése kísérte s kétségtelen, hogy körünk működése a hatás tekintetében sem volt meddőnek mondható. Az elért siker legelső sorban a mélyen tisztelt előadókat illeti, fogadják úgy az egyesek, mint a segítségünkre jött testvéregylet, a Debreczeni Dalegylet, valamint a főiskolai énekkar hálás köszönetünket. — Oszinte köszönettel adózunk a helyütt főt. és méltóságos *Kiss* Aron püspök urnak, ki felolvasó üléseink céljaira a főiskola disztermét kegyes volt átengedni és nagytiszt. *Sass* Béla akad. igazgató urnak, ki bennünket hivatalos állásában szintén szíves volt nagybecsű támogatásában részesíteni, ezzel is jelezvén a Csokonai nevét viselő közművelődési körünknek és az Alma Mater eltörülhetetlen belső kapcsolatát. Irodalmi tevékenységünkhöz tartozik még a *Kazinczy-*

pályázat körül teljesített közreműködésünk, amennyiben — mint a kör fennállása óta mindig, — ez évben is ránk bizta a debreczeni Casino beérkezett pályaművek megbirálását és az új pályakérdések kitzűzését.

(Vége köv.)

Láncz-Hornyák Viktor.

— Nekrológ. —

A társadalom eme óriási nagy lánczáról ha lehull egyik kis gyűrűje, leesik egyik kis lánczszeme: ki törődik vele? Ki veszi észre?

Csak a ki legközelebb állott ahhoz, a ki megszűnt e sárgőmbnek lakója lenni; csak az, a kit a baráti, a rokoni kötelék fűzött ahhoz a ki egy más, egy jobb, szebb hazába, világba vágyódott: az érzi a hiányt, az látja az irt, a mit a jobb létre költözött maga után hagyott.

Szegény Láncz-Hornyák Viktor!

A milyen hosszú volt a neve, olyan kicsiny jelentéktelen volt külseje, alakja. De az a kis alak csupa élet, csupa szellem, csupa mozgékonyaságból állott: egy megtestesedett perpetuum mobile!

Czilinder kalap és lakezipő, magas krágli és piros nyakkendő soha se hiányzott róla.

A természetől praedestinált ujságíró volt és a riportereknek prototípeje. Ha arról lett volna szó, hogy valakit a pokolban vagy a paradicsomban kell meginterviewolni, ő bizonyára kész lett volna lapja érdekében oda is elmenni.

Talán most is csak a végett ment oda! Kitűnő ujdonságokat és szenzációs dolgokat tudott teremteni.

Bohém ember, journalista volt a szó legszorosabb értelmében. De bohémia, könnyelműsége, a holnappal való nem törődősége mellett is karakter volt a szó legnemesebb értelmében.

Megosztotta kartársával, barátjával utolsó falatját, garasát, ruháját, mindenét.

Zsenialitásánál csak szíve jósága volt nagyobb.

Mindenki szerette, a kivel érintkezett.

És ha mindenki megfedekezett rólad, jó Láncz-Hornyák Viktor, a ki immár nem futsz hírek után, nem keressz párbaj segédek, nem interpellálsz, nem intervívolsz püspököket, minisztereket, divákat, hanem esendes, nagyon esendes vagy, én, a ki éveken át jó barátod voltam, a kire gyakran hallgattál — én nem feledkezhetem meg rólad és szentelem neked, kegyelednek, barátságunknak eme megemlékeztető sorokat!

Elbucsuztatlak abban a lapban, a melyben együtt annyi sokat dolgoztunk, a melynek hü munkása éveken át voltál. Miért, hogy elhagytad ezt a puritán jellemű, tisztalelkű polgárok városát, Debreczent! Miért, hogy szűk lett neked Debreczen széles nagy utcáival, nagyerdőjével, Basahalmával és Kis-Kassá-jával!

Vágyódtál a nagy világba, a hol oly nagy a csalódás, a hol oly ridegek a kedélyek és kemények a szívek, a mily cifrák a paloták és az uri népek!

Hát letetted a czilindert, a lakezipőt, a magas kráglit, a piros nyakkendőt jó Láncz-Hornyák Viktorom egyszer és mindenkorra?

Hogy el sem képzelhetlek mint abszolút nyugalmu testet, hogy te többé ne szaladjál, ne siessél, hogy zsebedben immár ne legyen kutyanylev és kezvedben plajbász! Szegény jó barátom, miért, hogy nem vitatkozhatunk többé filozófiáról, egyházpolitikáról, nemzetiségről, horvát és oláh kérdéssről, közösügyes dologról, meg a panszlávok viselt dolgairól!

Ott fekszel immár nyugodtan, a csendes sirban, a hol nem fáj semmi, a hol megtalálja az ember azt, a mit se gazdagság, se rang, se dicsőség meg nem adhat: a nyugalmat.

Nyugodjál tehát békében jó Láncz-Hornyák Viktorom, én jó barátom és legyen neked könnyű a hant, az örök világosság pedig fényeskedjen lelkednek!

Kathy Zsigmond.

sok gáncs és küzdelem mellett, az elnököt végképen elkeserítette s 1893. aug. 29-én állásáról leköszönt. „A küzdelem tovább folytatására — írja lemondó levelében — nincs erőm, s nézni azt, hogy eszmém, eddigi alkotásaim s az eddigi fényes eredmények, a melyeket a multban a választmány buzgó támogatása mellett elérni szerencsés valék, mint semmisülnek meg s a nőegyesület működési köre mint szorul össze s mint törpül el — képes nem vagyok.” Azonban, minekutánna a jobban értesült miniszter a leltító határozatot érvényen kívül helyezte s így megszűnt a lemondás oka, az elnök megmaradt állásában. A nőipariskola 1893. nov. 3-án megnyílt. Az intézetnek a nőegylet tágas árvaházában helyiséget ad, de egyébbel fentartásához egyáltalában nem járul. Viszont a kebeléből és szakértő férfiakból választott felügyelő bizottság által intézi annak ügyeit.

Nem kevesebb kitartással és gondnal munkálkodott Veresné Szathmáry Teréz elnök és a vezetése alatt álló tevékeny választmány a nőegylet pénzerejének növelésén. — Mindennemű mulatságok, bállok, népnepélyek tartása által amellet, hogy a város társas életének föllendítésén fáradoztak egyszersmind jelentékeny összegekkel szaporították az egylet vagyonát is. — Így mindjárt a 80-as évek elején az 1883. január 13-án rendezett jelméz-bál 767 frt 48 kr., az 1884. január 5-iki közvacsora pedig 746 frt 80 kr. tiszta jövedelmet hozott. De mindezeknél nagyobb szabásuak, emlékezetesebbek és

eredményökben szinte páratlanok valának azok a népnepélyek, melyeket az egylet 1883. május 27-én és 1885. június 28-án a NagyErdőben Debreczen és vidéke rendkívüli érdeklődése mellett rendezett. — Különösen az 1883-iki népnepély, mondhatni az egész városra kiható fontos esemény, általános örömművet. Jövedelme 1254 frt 94 kr., az 1885-iki népnepélyé pedig 841 frt 48 kr.

1887-ben Király Ferencz orsz. gyűlési képviselő, mint kereskedelmi és iparkamarai elnök, a kamara helyiségében művirágtanfolyamot nyitott meg. Ez ügy érdekében föllekesítvén a nőegyletet, az a tanfolyamot melegen felkarolta, árvaházában helyiséget adott neki, nemkülönbben nagymérvű erkölcsi támogatásában is részesítette. A tanfolyam Szirmayné Mészáros Jusztina vezetése alatt 8 hétig tartott s az a 25 szegény leány, aki a szép iparágat eltanulva, becsületes munkakeresethez jutott, méltán áldhatja a nőegyletet.

A különböző nőipart feltűntető és elősegítő kiállítások Veresné Szathmáry Teréz elnökben mindenkor buzgó pártfogóra találtak. 1881-ben a budapesti orsz. nőipar kiállítás sikere körül szorgoskodott az egylet, miről dicsérő okmányok szólanak. A művirág tanfolyamot befejezőleg 1887-ben az árvaházban munkakiállítást rendezett, mely a közönség részéről megfelelő figyelemben részesülvén, jókora jövedelmet hozván, az egylet 1889. decz. 22-én az árvaházban ismét női kézimunka kiállítással adta újabb jelét annak, hogy hivatalosa magaslatán áll. 1892. ápril 16-án

már az új árvaház díszes helyiségeiben rendezett egy női házi ipar és kézimunka kiállítást, mely az előzőknél is fényesebben sikerült.

Ezalatt az egylet vagyona — bár a segélyezett szegények és árvák száma is szaporodott — folytonosan emelkedett. 1882-ben, midőn Veresné Szathmáry Teréz átvette az elnökséget, mint az alábbi vagyoni kimutatásból kitűnik, volt az egylet vagyonának összes értéke 24,899 frt 81 kr., ma pedig az 1895-ik évi pénztári zárlat szerint 73,784 frt 99 kr.

Az anyagi, erkölcsi és kulturális téren elért ily szép sikerekért Veresné Szathmáry Teréz elnök érdemeit némiképen külsőleg is méltányolandó, az egylet sikerült arezképét lefestette, 1893. év márcz. 26-án ünnepelesen leleplezte és az árvaház tanácstermében felfüggesztette.

Az egylet tisztikarában idők folytán a következő változások történtek:

1894. október 19-én Tóth Sámuel letette a jegyzői tollat, melyet közel 5 évig nagy tapintattal és böles körültekintéssel vezetett. Helyébe Csiky Lajost választották, ki tisztét 1888. okt. 14-ig ritka buzgósággal és igazi lelkesedéssel viselte. Utánna kis ideig dr. Erdős József volt szíves ismert lelkiismeretességével és szeretetreméltóságával vinni a jegyzőséget. 1889. július hó 7-én dr. Oláh Miklós foglalta el a jegyzői széket s 1890. nov. 30-ig nagy pontossággal töltötte be hivatalát. Utóda lett dr. Tüdös János, titkár néven az első, ki jogi ismereteit az egyleti és árvaházi új alapszabályok szer-

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattartó feleknek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10-12-ig. Többi napokon d. e. 10-12-ig, d. u. 3-6-ig.

Május 16. Nyomdászok tavaszi mulatsága a Margit-fürdő összes helyiségeiben.

— **A debreczeni hölgyek lobogójának felavatása.** A helyi ezredéves ünnepek sorozatában kiemelkedő mozzanatot képez a debreczeni hölgyek disz-zászlójának felavatása, amelynek idejéül május 10-dikét tűzte ki a rendező bizottság. A felavatási ünnepély programjára nézve városunk egyik tekintélyes polgárától a következő fel-szólalást kaptuk:

„Nagy meglepetéssel olvastam a lapokból, hogy azt a lélekemelőnek ígérkező hazafias szép ünnepélyt, a melyen a debreczeni lelkes honleányok ünnepélyesen átadják városunk érdemes polgármesterének a millennium emlékére általok készített disz lobogót, — zártkörűnek és beléptidij szedéssel tervezik. Bármilyen indokok vezérelték a rendező bizottságot ezen elhatározásában, ezt a szándékot nem helyeselhetem s meg vagyok győződve, hogy a nagy közönség is osztozik e felfogásban. E maradandó becsü remek lobogó fölavatása, melynek költségei a közönség gazdag és szegény, kicsiny és nagy tagjainak filléres adományaiból gyűltek össze, szerintem úgy volna leghelyesebben rendezve, hogy ha annak ezerek és ezerek tanui és részesei lehetnek. Valamint a filléres szelvények

kesztése körül értékesítette, s bár 1893-ban megvált titkári állásától, az óta is a nőegylet, s mint annak — Márton Imre után — ügyvédi kiváló lelkiismeretességgel és gondnal jár el jogügyleteinek lebonyolítása körül.

Utánna egy évig Fülep Imre, majd rövid ideig Vántsa György voltak a titkárok. Utóbbi 1895. január 27-én visszalépvén, a titkársággal S. Szabó József bízott meg. De már korábban szervezett az egylet egy főtitkári tisztséget, melynek viselője az egyesületet az elnökkel együtt reprezentálja. Erre 1894. decz. 16-án közlekedéssel Joó István választott meg, ki az egylet iránt mindenha a legmelegebben érdeklődött s befolyásával és szavának súlyával kész volt segítségére sietni.

Ugyanezen alkalommal a Lébb Pálné, első alelnök lemondása folytán megüresedett helyre Szabó Kálmánét választotta a közgyűlés. Lébb Pálnénak sok évi odaadó buzgóságáért jegyzőkönyvileg elismerést szavazott és őt tiszteletbeli alelnöknek kiáltotta ki.

Az egylet első pénztárnoka, Márton László hivatalát ritka odaadással és páratlan lelkiismeretességgel 17 évig, 1889. június 6-ig töltötte be. Ez idő alatt ugyszólván a nőegyletnek élt. Utódaul György Eleket választották, ki 1895. május havában bekövetkezett haláláig híven kezelte az egylet reábizott vagyonát. Elhunytá után Szücs Kálmánra ruházta a választmány és közgyűlés bizalma a pénztárnoki tisztelet.

Orvosai, mintegy külső tisztviselői

kibocsátása által eszközölt gyűjtéssel az volt a célunk, hogy mindenkinek, a legszegényebbnek is módjában legyen hozzájárulni adományával a zászló előállításához, úgy maradjunk következetesek most is e szép elvhez és ne zárjuk ki azokat a felavatató ünnepélyben való gyönyörködéstől, ez ünnep hazafias öröme gyújtó és lelkesítő hatásától, akiknek nincs módjuk két koronával szerezni meg magoknak ezt a nemes élvezetet. Tartsuk tágas, szabad helyen a felavatató ünnepélyt; ne szűk, zárt teremben. És ha a rendezőség mégis ragaszkodik a belépti díjakhoz, azt szabja minél alacsonyabbra. Az ily módon befolyó jövedelmet pedig bármennyire lelkesedünk is az Emke és a Vöröskereszt egylet magasztos törekvéseiért, ezuttal ne ezeknek ajánljuk fel. Ezuttal a millenniummal szorosabb kapcsolatban álló célokra fizessük ezt az önkéntes megadótatást. Például az iskolák növendékeinek tegyük emlékeztetéssé a nagy nemzeti ünnepet az által, hogy hazafias tárgyú képeket, könyveket vagy alkalmi érmekeket osszunk ki közöttük a befolyó jövedelemből. Szerény indítványomat ajánlom a t. rendezőség szives figyelmébe.

— **Kitüntető megbízás.** Debreczen város területén a szesz italoknak kimérésével és kis mértékben való elárúsítására engedélyvel bírók italméresi illetekeinek megállapítása céljából a pénzügyigazgatóság által megalakított adóvizsgáló bizottság f. h. 23. és a következő napjain tartja meg a tárgyalásokat. *Simonffy* Imre kir. tan. polgármester e fontos tárgyalásra a város részéről *Bornyász* József kereskedőt küldötte ki. Eddig néhai Geréby Fülöp töltötte be ezt a tiszteletet.

— **„A szépség ereje a bajnoki szivenn.”** Komlóssy Arthur, a Csokonai-kör alelnöke fölhevítésének, amelyet lapunkban szombaton közöltünk, csakhamar kedvező eredménye lett. — Csokonai fentebbi című keresett költeményének nem ugyan az elveszett példánya, hanem egy másik szintén ugyan-

voltak az egyletnek, először *Deutsch* Ferencz, azután dr. *Varga Géza* és dr. *Legányi Gyula*, végül 1893. óta dr. *Fráter Imre*, kik mindannyian nemes ügyszere-ttel és sok köszönetre méltó buzgósággal fáradoztak az egylet beteg szegényei és árvái körül.

Hiányos volna a nőegylet multjáról rajzolt kép, ha meg nem említeném annak két hűséges és kifogástalan eljáráját. Az egyesület kezdetétől volt 1881-ig *Szabó József*, 1882-től pedig máig *Tóth József*, ki már előbb is működött, mint segéd-eljáró s valóságos élő lexikonja az egyletnek. Beesülettel, tisztességgel jár-ke-l hivatalában.

Ime a debreczeni nőegylet 25 éves multja, küzdelmei, sikerei! Szerény eszközökkel kétségkívül hatalmas eredményeket ért el, mert vele volt, általa és benne működött a szeretet mindenekelőtti ereje, a mindenható Istennek Szentlelke, a ki lelkesedésre buzdította és megszentelte a nők szívet.

Ha valamikor, úgy ilyen eredmények feltüntetésekor érezzük, hogy csakugyan él és működik bennünk az Isten, s a hogy *Renan* mondja: „a meddig lesznek barátjai a jónak, hogy a magokat a könyörületesség áldásos és szent cselekedeteire szenteljék; a meddig lesznek nő szívek, hogy a jót, szépet és tisztát szeressék... addig élni fog bennünk az Isten.”

Igen! élni fog és működni beláthatatlan időnkig. Áldó kegyelme lebeg a nőegylet felett, hogy álljon és virágozzék ez megszámlálhatatlan évekig a szegények gyámolítására, az árvák öröme.

azon kiadása példánya előkerült. *Szatmári Péter* helybeli építőmester találta meg a rokonaitól örökölt könyvek között a kis 16-od rét alakú ma már ritka könyvecskét s azt ma reggel a Csokonai-kör reliquia gyűjteményének ajándékozta.

— **Tanítóképeségi vizsgálatok.** Tegnapelőtt vették kezdetüket a kollégium kis tanástermében a tanítóképeségi vizsgálatok, amelyre huszonhét végzett növendék jelentkezett. Vizsgáló bizottság elnökeként *Dávidházy János* esperes szerepel s a bizottság *Balogh Ferencz* tanár és *Zsigmond Sándor* esperes tagokból áll. Hétfőn és kedden befejezték az írásbeli vizsgálatokat és most a szóbeliek folynak.

— **A millennium ünneplése.** *Simonffy* Imre kir. tanácsos polgármester holnap — csütörtök — d. u. 4 órára szélesebb körű értekezletet hívott össze a városházához, hogy a különböző helyi millenniumi ünnepek dolgát megbeszéljék. Miután a május 17-dikére tervezett nagyerdei népiünnepet és az iskolák ezredéves ünnepét összhangzásba óhajtják hozni egymással, az iskolák igazgatóit, több tanárt és tanítót is meghívott polgármesterünk az értekezletre. — Egyik helyi lap tévesen írta, hogy Debreczen város és Hajdumegye május 10-dikén tartják ezredévi diszközgyűléseiket. Mert ekkor d. e. egyedül háláadó istentisztelet s d. u. pedig zászlóavatató ünnep töltik ki a nap programját. Hajdumegye diszközgyűlése május 5-dikére, Debreczen városé pedig május 6-dikára van kitűzve.

— **Hirsch Móríc báro halála.** Lapunk távirati rovatában tegnap részletesen megemlékeztünk *Hirsch* Móríc báro haláláról. Ujabban e szomorú esetre vonatkozólag a következőket adhatjuk: *Hirsch* báro tegnapelőtt érkezett Ó-Szallára, a melyet most vásárolt meg, miután Magyarországon akart letelepedni. Itt éjjel szívszélhűdés érte s reggel környezete halva találta meg hálószobájában. Halálát szegényein kívül csupán neje siratja. Egyetlen fia néhány év előtt 24 éves korában halt meg szülei nagy bánatára. *Hirsch* báro óriási vagyonát börzeműveletekben, főleg a keleti vasutak részvényeinek átvétele által szerezte. Párisban roppant visszavonultságban élt s csak néha-néha beszéltek róla, a mikor egy-egy nagyobb jótékonyági akcióval magára terelte a figyelmet. Óriási vagyonát hir szerint mind jótékonyági célokra hagyományozta. Párisból sürgönyileg értesítették a meghalt báro környezetét, hogy a holttestet szállíttassák haza. A halottszállítás iránti megkeresés elintézése után *Hirsch* báro hült tetemét elviszlik Franciaországba, hogy ott helyezték örök nyugalomra.

— **A kiállítás megnyitása.** Közvetlen s megbízható értesülések szerint a kiállítás május 2-ára nehezen lesz teljesen kész állapotban. Az utóbbi időben olyan kellemetlen esős időjárás volt, a mely a munkálatok befejezését teljes mértékben hátráltatta, a kiállítási épületekben pedig több mint 80000 forint kárt okozott. Miatta az utakat sem lehetett elkészíteni. A kiállítás igazgatósága most mintegy 25000 munkást alkalmazott az utak elkészítésére. Hátráltatta a berendezkedést azon körülmény is, hogy egyszerre 200000 csomag várátvételre és kicsomagolásra. A *Debreczen* város és a Debreczen kerületi csoport kiállításai azonban a megnyitásra már teljesen elkészülnek.

— **A kőbányai sertés piac áthelyezése.** A kormány tudvalevőleg a sertésvész pusztításai miatt igen behatóan foglalkozik a kőbányai sertés piac áthelyezésének

ügyével. A mennyiben a szakvélemények egyhangulag oda irányulnak, hogy a sertés-kereskedelem központosítását megbolygatni nem volna észszerű és helyes dolog és a mennyiben a kőbányai piac már annyira inficiálva van, hogy azon segíteni csak a legnagyobb áldozatok árán volna lehetséges és a mennyiben a meglévő sertés piac kiterjesztése és megnagyobbítása csakis a főváros felé lenne eszközölhető, a mely közegészségügyi tekintetnél fogva azonban már meg nem engedhető, a földmívelésügyi kormány kebelében tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a kőbányai sertés hizlaló telep a *Csepel-szigetre lenne áthelyezendő* s ott a fokozott követelményeknek megfelelőleg lenne berendezendő az ország ezen főfontosságú piaca. Közforgalma, közegészségügyi tekintetek feltétlenül jóváhagyják a kormánynak ezen törekvését s azt hisszük, hogy a kormány aránylag kevés áldozattal képes leendő a velünk szövetségben levő idegen államokkal kötött egészségügyi konvenczió érdemében tapasztalható legmesszebb menő követelményeknek is eleget tenni. Nem tudjuk, hogy a biharmegyei és a Debreczen környékbeli gazdaközönség kebelében megindított azon mozgalom, a mely Budapesten, vagy annak környékén egy új sertés telep felállítását célozza, kapcsolatos-e azon törekvéssel, amelyet fentebb említettünk. A gazdaközönség ezen mozgalmára vonatkozólag megemlítjük, hogy értesülésünk szerint a *biharmegyei és Debreczen vidéki sertés tenyésztők* már eddig is oly szép szám aláírást eszközöltek, hogy az általuk tervezett hizlalóban 15000 sertés beállítása biztosítva van. Ugy tudjuk, hogy legközelebb a debreczeni gazdasági egyesület is fog e kérdéssel foglalkozni, mire nézve felhívjuk a közönség figyelmét, már csak azért is, hogy kellőleg tájékozva legyenek minden olyan mozgalomról, a mely városunk érdekeit közvetlenül érinti.

— **Uj vasuti jegyek.** Megjelentek az új vasuti jegyek a forgalomban. Alakjuk olyan, mint a régié, csak hogy oldalt nyitott és a nyílason összehajtogatott vékony papiros van betéve. A papiros mindkét oldalán apró betűkkel nyomott hirdetések vannak, körülbelül 20. A hirdetések a legkülönbözőbbek: hirdetés, lakás, árutárgyak stb. hirdetések, melyeket a hirdetőik bizonyára jól fizetnek. A kalauzok minden állomáson elkérik a jegyeket, kihúzzák belőle a hirdető papírost és átadják az utasnak, hogy olvassa el. Nem is lyukasztják ki a hirdetések. Az új jegyek még nincsenek minden vonalon forgalomban.

— **Materny Imre** sátoralja-ujhelyi ág. ev. missio lelkész, Materny Lajos debreczeni ág. ev. lelkész rokonát, ki huzamosabb ideig volt a debreczeni ág. ev. egyházközségben is segédlelkész, a nagyváradi ág. ev. egyház vasárnap tartott közgyűlésében több pályázóval szemben egyhangulag segédlelkészül választotta meg.

— **Kossuth Ferencz levele.** A debreczeni kőmives iparosok és segédek temetkezési egyesülete május 17-én zászlófelavatási ünnepélyt rendez. Ebből az alkalomból Kossuth Ferencznek egy aranyseget és meghívót küldtek. Kossuth Ferencz erre tegnap a következő tartalmu levelet intézte az egyesület elnökségéhez: Mélyen tisztelt elnökség! Csakis a munka emberei, a becsületes, fáradtságos munka bajnokai képesek áthatva hazafiúi érzettől, emberbaráti szeretettől és egymás iránti tisztelettől, oly nemesen ünnepelni meg nemzetünk ezredévét. Egy ezredév sirjánál és egy új ezredév bölcsőjénél önök nemcsak a múlt év dicsőségén merengenek, hanem tudva kötelességüket a jövőre nézve, humánus egyet alapításával ünneplik legmagasztosabbban a nemzet örömét. Lengjen messze az önök által erős kézben tartandó új zászló, hirdesse a debreczeni munkás kezek jótékonyágát, összetartását

és magyarságát. Bár nagyfontosságú teendőim miatt, melyet távozásomat meg nem engedik, személyesen a szeptet be nem verhetem, Kiss Albert barátomat és képviselőtársam fogom megbízni és gondolatban ott leszek önök közt, éltetve az egyet tagjait. Hazafias üdvözléssel: *Kossuth Ferencz.*

— **Katonazene a Nagyerdőn.** Egy hét múlva bezárulnak a színház ajtai öt hosszú hónapra. — Nehezen esik arra gondolni, hogy a közönség nélkülözni fogja a megszokott színházi estéket kívül azt az élvezetet is, amelyet ott a katonazenekar magas színvonalon álló játéka nyújtottak. De talán még is nem lesz alapos ez az aggodalmuk a szép zenében gyönyörködni tudóknak. *Swich* ezredes, ezredparancsnok ösmert előzékenységében bizunk, amely mindig keresi a harmóniát a polgárság és katonaság között. — Bizunk abban, hogy valamint a multban, ugy az idén is elrendeli a Nagyerdőn, a debreczeni közönség kedvelt kiránduló helyén a negyednaponként tartatni szokott ténzeneket, nagy örömeire és nehezen várt szórakoztatására a friss, üde levegő után vágyó debreczenieknek.

— **Halálozás.** Tekintélyes polgáresládót borított gyászba *Pálffy József* földbirtokos halála, ki tegnap este 53 éves korában elhunyt. A gyászolók között vannak özv. *Pálffy Dávidné* mint édesanya, *Pálffy István* kir. táblai elnöki titkár és *Pálffy Gábor* vár bizott. tag, özv. *Gyulay Józsefné*, *Pálffy András*, *Pálffy Imre* és *Kégyes Ferencz* mint testvérek. Az elhunytat holnap d. u. 4 órakor temetik a *szent-Anna-utca* 2460. sz. háztól.

— **Millennáris fák ültetése.** *Hajdu-Dorogról* értesítik lapunkat, hogy a millenáris fák ültetése ott nagy ünnepekkel ment végbe. *Ujhelyi Andor* g. k. parochus ugyanis, 200 drb. magról kelt cserfát hozatott s azoknak leültetésére a g. k. egyház ünnepeket rendezett. Az ünnepség f. hó 20-án folyt le nagy közönség, az előjáróság, a tüzoltótestület, a tanulóifjúság részvétele mellett. A tüzoltók zenekara hazafias dalok hangoztatása mellett a tanulóifjúság zászlóval érkezett a templom nagyterére, hol a „Hazának rendületlenül” elhangzása után *Ujhelyi parochus* beszélt. Hazafias érzelemtől dagadó s uralkodónkat érintő szónoklata közben felhangzott viharos éljenzések után leültette az első csemetét. Utána *Kovács, dorogi főbíró*, mint a g. kath. egyház pátrónusának képviselője, ültette le a másodikat; ezután a jelenlevő honorationok, nők, a nép, mindegyik egy-egy csemetét ragadva sietett a készen álló gödrökhöz, hogy az emlékfák felvirágoztatásában részt vegyen. A tüzoltótestület elnöke, főparancsnoka, minden tagja, a község előjárósága, a tanítók, a polgárok, a nők vetekedve igyekeztek egy-egy faleültetését a maguk dicsőségének biztosítani. Az aktus után felhangzott az: „Isten áldd meg a magyart” himnusz, melyet a közönség kalapleemelve hallgatott meg. Végül ősi szokás szerint az *áldomás* következett s aki csak szerét tehetette, a „Gazda-kör” helyiségébe, *Meglécz* vendéglőjébe igyekezett, hol a tüzoltó-testület zenekara édes-bus dalokat hangoztatott. Az áldomásnál kiemelkedtek hazafias tósztokban: *Ujhelyi Andor*, *Farkas Győző*, *Kürmös József*, *Áncsán János*, *Demkó Ágoston*, *dr. Fejér György*, kiknek szavai a honalapítás, a honfentartásról a jelenlevők sziveit szomorú-bus hangulatokkal töltötték el. *Ujhelyi Andor*, az általa rendelt fákba, a városnak, a többi hitfelekezetű egyházaknak és egyeseknek is juttatott a czélből, hogy azokat ezredéves fennállásunk emlékére saját körükben tartandó ünnepekkel leültessék.

— **Elveszett.** A „Csokonai”-kör által nemrégiben a „Bika” szálloda disztermében megtartott felolvasásán egy selyem, görbe fanyelű esernyő elveszett. Az esernyő nyelén aranyozott ezüst karika van, végén ugyanolyan lap,

rajta *Sz. M.* monogrammal. A szives megtaláló kegyeskedjék azt szerkesztőségünknek átadni, ahol illő jutalomban részesül.

x **Érdekes** a lapunk mai számban levő *Heckscher József* (Hamburg) szerencse tudósítása. Ezen czég pontos kiszolgálása és tükértartó nyereségye kifizetési által vidékünkön annyira megkedveltette magát, hogy nem mulaszthatjuk el a t. olvasóink szives figyelmét a nyolczadik oldalon levő hirdetésre felhívni.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A t. Házból.

Budapest, április 22. A képviselőházban *Hegedüs* bemutatta az appropriáció bizottság jelentéseit. Harmadszor megszavazták a millenáris javaslatot. *Hegedüs* előadó elfogadásra ajánlta a millenáris műemlékek javaslatát. *Ugron* kifogásolta, hogy a király keveset szerepel a milleniumon. *Bánffy* a jobboldaliak élénk helyeslése közben konstátálja, hogy a király mindenütt ott lesz, a hol jelenléte kívánatos. Minden a kormány propeozicziója szerint történt s a kormány elvállalja érte a felelősséget. *Wlassics* a szépművészeti muzeumból a tegnapi értekezleten tett kijelentéseit ismétli, hozzáadva, hogy a bejelentett, de megtérített káron kívül egyéb hiba nem esett. A javaslatot megszavazták, valamint a gazdasági bizottság jelentéseit.

A tekei képviselő.

Budapest, április 22. *Tekén Dózsa* főszolgabíró szabadelvű programmal egyhangulag képviselővé választották.

A szerb király Budapesten.

Budapest, április 22. *Sándor* szerb király ma Budapestre megérkezett. A pályaudvaron rokonszenves fogadtatásban részesült.

Papakosztát elfogták.

Budapest, április 22. A pestvidéki törvényszéki fogházból tegnapelőtt megszökött nemzetközi betörőt, *Papakosztát*, *Rudnay* főkapitányhoz érkezett magántávirat szerint *Szent-Endrén* elfogták.

A párisi kormány lemond.

Budapest, április 22. A párisi kormány tegnapi ülésén elhatározta lemondását.

Kisiklott gyorsvonat.

Budapest, április 22. *Aláról* távirják, hogy ott a gyorsvonat kisiklott. Három kocsi összetört, két ember megsebesült.

Irodalom — Művészet.

* **Husz esztendő.** (1875—1895.) Költemények. Irta: *Balog István*. Budapest. 1896. Könyves Kálmán magy. irod. és könyvk. részvénytársaság. Ezen czim alatt egy kötetet kaptunk, mely egy teljesen kiforrott, nézeteiben kitisztult, nemes szív megnyilatkozását foglalja magában. Szébbnél-szebb verseket találunk e nemes hévről tanuskodó könyvben, mely e nemű munkák közt a legjobbak közé tartozik, miket olvasni alkalmunk volt. Erőteljes, igazi zamatos magyar nyelv, eszmebőség, szép forma, kápráztatás nélküli meleg fény jellemzik a *Balog István* értékes könyvét. Melegen ajánljuk e kötet költeményt az elolvasásra, már csak azért is, mert elolvasása után meggyőződik mindenki, hogy nálunk még mindig vannak hivatott poéták. Egy csinos kis dalát e helyen adunk, míg legközelebb egyik hosszabb versét mutatjuk be olvasóinknak:

Éji csend ül . . .

Éji csend ül a pihenő föld felett,
Tengersillag ragyogja be az eget;
Künn a sikon pásztortűz ég lángolva,
S piros fényt hint a csillagos égboltra.

Pasztortűze szívemnek a szerelem,
Lánggal ég az éjjel-nappal szüntelen,
S mert szivedig lángja soha nem érhet
Fényét küldi drága gyöngyöm tenéked.

A könyv megrendelhető bármely könyvkereskedésben, vagy egyenesen szerzőnél: Győr, apáca-utca 27. sz. Ára 3 ft.

Millenniumi elmékedések.

Mialatt a kis kertben a fehér virággal borított barackfához támaszkodom, félig lehuny szempillámon pirosan szűrődik át a tavaszi napsugár, homlokomat enyhe szellő hűsíti, a szomszéd ablakból zongora hangok szállanak ki, a Hymnus akkordjaival s én ábrándokba merülve gondolkodom: hogy is volt itt ezer évvel ezelőtt?

Mi volt e város helyén ezelőtt ezer évvel? Futóhomok, víz, erdő, mező, vagy emberek lakták és ha igen, milyen érzülettel nézték a délutáni napot?

Vajon a tavaszi gyöngye növényzetet Szervác, Pongrácz, Bonifác helyett, milyen fagyos napoktól féltették?

Mit éreztek volna a dícső honfoglalók, ha a debreczeni nagytemplom óriási boltívei alá kíváncsiságból bevonulva, felzendülni hallották volna a nagy keresztyén gyülekezettől, az összes pedáljaival zugó orgona kísérete mellett a lélekemelő éneket, hogy: „Nosza Istenfő szent hívek!”

És ha egymásután sorba ellátogatnának a többiszentegyházakba, és valamelyik ős azt kérdezné: Mindnyájan magyarok vagytok? — az igen feleletre pedig így folytatná: Latiatue feleim, isa por es hamu vogmue, — mi már nem ismerjük új vallástokat, mi mindnyájan egyformán áldoztunk Hadurnak, honnan az örök jószág tisztelétének e sokfélesége, — vajon hol kezdenék az igaz ige mellett bizonyágtételt a feleketek nevében Kiss Aron és Wolaffka püspökök, Materny és Krausz lelkészek?

Vajon 896-ban, mikor Árpád fűrgé lovas, izmos karu, bátor csapatai állatbőrökből készült vállravetőkkel végigszáguldoltak a Nyulas mezőn, mit szoltak volna ahoz, ha látták volna a nagyerdei akácok szélén tovaröpülő, szines dreszekbe öltözött jockeykat, vagy ha közeliükben dördült volna meg a 39. gyalogezred valamelyik századától egy „szalvenfeuer”? Ármánytól félték, de bizonyára ezeket is respektálták volna.

Tuhutum vezér sátor-szalonzájában vajon mik helyettesítették a sevesi virágvázákat; hogy néztek ki a norinbergi diszmuáruk ösfajtái, milyen chaise-longeok és kerevetek szolgáltak nyughelyül a vadászatról, halászatról hazatért akkori arany ifjúságnak s a vezér bájos leányai milyen zongorán játszották: Hej Debreczen szép helyen van? . . .

A nap barnított arczu, erős idegzetű ósaszonyok, mialatt harsány torokkal terelték maguk előtt a lábás vagyont, mit szoltak volna a mostani legújabb divat szerint öltözött, a napistenség ellen csipke napernyőkkel védekező halvány hölgyekhez? A vállakról szétterjengő hatalmas puffok hasznosságai rendeltetése felől bizonyára úgy gondolkodnának, hogy miután náluk a család legértékesebb tárgyai az asszony hátára kötött batyuban voltak elhelyezve, a kor fejlődésével e célra valószínűleg a vállon levő modern zacskók szolgálnak.

Ha most kelve át a Kárpátokon, a munkácsi pihenő után hadi vonatokon este 7 ó. 40 p.-kor Debreczenbe érkezének és elmennének a Kossuth-utca

színházba, élvezni pótsezoni productiót, valamelyik hegedős bizonyára azonnal szomorú dalra fakadva zengené: „Hová jutottál dícső nemzetem?”

A honszerző ősök, ha újra eljőve, a vérrel szerzett hazában ivadékaikat keresnék, vajon hányat találnának meg azok között, a kik most a terület urai?

Hjah, a Muhi pusztá és Mohács! . . . Tatár, török.

No de él magyar, áll Buda még! Igaz, hogy a törvénszékeknek, rendőrségnek sok dolga van, és a kártya pakli előfordult jobb körökben is, ám az igazi maradék nem hint szennyet apai porára.

. . . Merengéséből felrezenek; a szomszédba egy végreható, ügyvéd-segéd és dobos hajdu érkezik, kisérvé egy esomó árverési hyénától.

Epen ott állanak meg, a honnan a zongora hang kihallik. Végrehajtó, ügyvéd-segéd belépnek, épen akkor, mikor a Hymnus utolsó akkordjai hangoznak:

Megbűnhötte már e nép
A multat s jövődőt.

— reczky.

Színház.

(P.) Tegnap a „Dolovai nábob leánya” üres ház előtt került szíre, a mi onnan van, hogy e darab mostanában már sokszor adatott. No de tisztán van előttünk, hogy egy ujonnan összehozott társulattal nem lehet mindennap újonságokat adadni, mert az összetanuláshoz idő kell.

Abray Aranka (Vilma) mióta színpadunkon először láttuk, figyelemmel kísértük, mert tehetségéről nem akartunk elhamarkodott ítéletet mondani. Ő — hogy egy kis ismertetést is adjunk róla — előkelő család gyermeke; édes atyja Abray Károly, Hódmezővásárhely volt polgármestere, jeles író s a költő papnak Illyés Balint országgy. képviselőnek kereszt leánya. A színpadra a pálya szeretete vonzotta s a gondatlan édes otthon helyett, e sok töviset termő pályát választotta.

Nem kérdjük mi az, a mi erősebben vonzotta e festett világba, a mi miatt elhagyta a családot, s inkább választotta az örökös küzdelem barna kenyérét, mint a kényelmes életet? Hát mi adta az uttörő apostolok kezébe a vándor botot más, mint a haza és szabadság igaz szeretete, mint az a tudat, hogy az a harez, melyet a nemzeti szabad eszmékért az élet ezernyi gondjai között vinnak, egykor mégis a szent ügy diadalával végződik.

Abray Arankát is a muzsa hívta színpadra. S valóban sokszoros kegyeltje ő a muzsának. Mintaszerű szép színpadi alak. Ábrándos szép szemekkel, finom alkotásu szabályos arczal.

Hangja kellemes zengő. Elegáns megjelenésű, minden affektantia nélkül. Nagy műveltséggel, sok tudással, minden divatos hibák nélkül.

Szóval: kedves, rokonszenves alak és Thalia örülhet, hogy őtet is papnői közé számíthatja.

Kezdő léttére bátran számíthatja *Jób Vilma*ját is jobb alakításai közé, mert a szerelmes, de szerelmében megbántott leányt olyan bensőséggel játszotta meg, hogy ezért nagyon megérdemelte a tapsokat, melyekkel a közönség kitüntette.

Makó Aida (Domaházy) a fiatal özvegyet helyes felfogással játszotta.

Kápolnay (Szentirmay) helyre egy kis menyecske volt. Olyan otthoniasan mozog, olyan ügyesen játszik, hogy sok régi kollégája megirigyelné tőle. Sokszor is megtapsolták érette, mit kitűnő alakításáért megérdemelt.

Könyves (Tarján) kitűnő alakítást mutatott be; az erősebb drámai részekre is nagy discretióval s a közönség sűrű tapsai között játszott.

Rózsahegy (Biliczky) az ő pompás szerepében brillirozott, azonban úgy tetszett, hogy ezuttal kissé kedvetlenül játszott. Különben ő e szerepében utólérhetetlen és bizony nehezen fogjuk nélkülözni őt sok más jó szerepében is.

Ő tudvalevőleg Kolozsvárra szerződött s nálunk 28-án fog játszani utoljára a „Telen” című színműben s akkor veszen bucsut közönségünkétől.

Hevessy (Merlin) kitűnő „zsindelyes” volt, ezt mondhatjuk *Hadayról* (Szentirmay) és *Szathmáriról* (Loránt).

— A vidéki színészet segélyezése. Az országos színészegyesület tanácsa egy szűkebb bizottságot küldött ki *Kaffka* László min. tanácsos elnökele alatt, mely bizottság tegnap délután kimerítően tárgyalta azt a kérdést, hogy miképen volna a vidéki színészet állandóbban szervezhető. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy Kolozsvár, Arad, Szeged, Debreczen, Kassa városokban a magyar színészet állandósítandó volna. Azonkívül körülbelül huszonöt színikerületet kellene létesíteni annak a tervnek alapján, a melyet már Bényey István igazgató régebben készített. A bizottság fölkeri az érdekelt városokat és községeket, hogy mielőbb nyilatkozzanak az iránt, mily támogatásban részesítenék a színtársulatokat.

CSARNOK.

Tubarózsa.

A „Debreczeni Ellenőr” részére

Írta: Sz. Buday Efel.

(Folytatás.)

A leány mosolyogva kérdezte, hogy miért tartja elébe a kalapját.

— Nincs joga még a napsugárnak sem arczod érinteni. Ő én téged még a szellőtől is féltetek kis tubarózsám! Te nekem egy drága, féltett kincsem vagy.

Az alkony alászállt a földre, a meny boltján megjelentek a csillagok és az éj dallosai, a mezei tücskök rázendítettek vig esiripolásra s a harmattól nedves mezőségen, tücskés tarlón, bársony puhaságu pázsiton igyekeztek, torony irányában bejutni a faluba, Bodnár Jani meg a kis tubarózsa. Midőn a kertek alá értek, gyermeksírást hallottak a közeli reketyésből, mely mind erősbülve hallatszott. A keserves sírásra figyelve állt meg Margit s kutatva tekintett szét, de nem látott senkit; már tovább akart menni, mikor szívet megremegtető síró visitásba csapott át a kis látatlan teremtmény.

Margit nemesen érző szíve által ösztönözve, a gyermek keresésére indult kedvesével, a hang vezérelte őket s reá is találtak a gyermekre, az egyik reketyés bokor aljában.

Egy olyan hét, nyolez hónaposnak látszó kis baba volt, regényesen, de tisztán öltözve a gyermek, a melyet a bokor alatt találtak.

Látásokra a gyermek elhallgatott és egész bizalomteljesen függeszté reájuk tágra nyílt nagy kék szeméit. Kövér kis kacsoit feléjük nyujtá s könnyein keresztül mosolyogva, ámorgódröcskés arczával angyalkához hasonlított.

Kedvtelve nézték a kicsikét, Margit lehajolva igyekezett könyázatott pufadt arczocskáját megtörölgetni.

— Bájos gyerek — mondta a kis tubarózsa széjjel tekintve — de valjon hol lehet, a ki ide letette. S miért hagyta magára e kis tehetetlen teremtet?

— Bizonynyal anyja, vagy hozzátartozója nem lesz messze. Lehet a reketyésbe száraz galyat szed. Majd visszatér a gyerekért — válaszolá Bodnár.

De Margit nem akarta magára hagyni a gyereket, míg vissza nem tér hozzátartozója; így letelepült a fübe, a kicsikét meg ölébe vette.

És elbájoló játék, incselkedés vette kezdetét kettőjük közt.

Vidor kacajok távolba elhangzott. A bokrok sűrűjébe éjjeli nyugalomra elbujt madarak nyugalmukból felzavarva sipogtak. A másként nyugalmas táj megélenkült hangjoktól s a gyermekhez tartozó egyént még ez sem csalta vissza. Jó idő elteltével sem jött senki a gyermekért.

Türelmet veszítve, először csak kiabáltak az ösmeretlen láthatatlan egyén után, azután felkutatva az egész rekettjét érte Jani, de sehol senkit nem talált.

Még vártak egy ideig, de mivel nem jelentkezett senki a gyerekért, Margit karjára véve beyitte a faluba a kicsikét.

Különös érzés fogta el szívet, midőn magára maradvá, gyertya világnál figyelmesen megnézte kis védencét. Ugy érezte, hogy ő már látta valahol e gyermeket. Tüzes kék szemű, oly ösmeretese volt előtte, úgy apró fürtökbe gyűrűzött sötét szőke haja.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Érték-tözsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. április 22-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.75	122.25
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	124.—	125.—	
„ koronajárdék 4%.	—	99.—	99.50
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.25	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.25	122.75
Egységes állam kötvény 4%.	101.—	101.50	
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	140.—	141.—	

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	391.50	392.—
Osztrák hitelbank részvény	—	359.80	360.—
Magyripár- és keresk. bank. r.	105.25	105.75	

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%-ossorsj.	122.—	123.—
3-os	106.75	107.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.75	11.25
Osztrák	18.25	18.75
Olasz	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	7.—	7.40
Jó-sziv	3.15	3.40

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	5.64	5.72
20 markás arany	—	11.76	11.81
20 frankos arany	—	9.56	9.60
1 Sovereigns	—	12.03	12.07

Budapesti gabona-tözsde.

Budapest, április 21.

Buzát ma jó áron kínáltak, a keresleten mérsékelt volt. Elkelt lanya irányzat mellett 25,000 métermázsa 5—7 és fél krajczárral olcsóbb áron.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom. Rozs és árpa 5—10 krajczárral lett. Minden más változatlan maradt.

Eladások:

Buza: Tiszav.:	100 mm.	81 kg.	7.20
frt.	200 mm.	81 kg.	7.20
frt.	100 mm.	80.5 kg.	7.17
frt.	100 mm.	80.5 kg.	7.15
frt.	200 mm.	80 kg.	7.15
frt.	100 mm.	80 kg.	7.10
frt.	400 mm.	79.5 kg.	7.10
frt.	100 mm.	79 kg.	7.05

Határidő-üzlet.

Az irányzat lanya volt, mérsékelt forgalom mellett az árak lankadtak.

Zárlat 1 óra:

		frt
Buza szept.-októberre	1896	6.81—6.83
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.57—6.60
„ máj.-júniusra	1896	6.62—6.63
Rozs tavaszra	1896	6.43—6.45
„ szept.-okt.-ra	1896	5.65—5.67
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	3.83—3.84
„ jul.-aug.-ra	1896	4.04—4.05
Zab márcz.-ápr.	1896	6.37—6.39
„ szept.-okt.	1896	5.48—5.50
Repeze aug.-szept.	1896	10.—10.10

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

		frt
Buza márcz.-ápr.-ra	1896	6.57—6.58
Rozs márcz.-ápr.-ra	1896	6.40—6.42
Zab márcz.-ápr.-ra	1896	6.37—6.39
Tengeri máj.-júniusra	1896	3.83—3.84
Repeze aug.-szeptre	1896	10.05—10.—

Sertéspiacz.

Budapest, április 21.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 48 krtól 50 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 47 krtól 50 krig.
II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám 1896. évi április hó 19. napján volt készletben 10748 darab. 1896. évi április hó 18. 19-ik napján felhajtattott — darab 1896. április hó 20. napján elszállított 187 db. 1896. évi április hó 21-ik napjára maradt készletben 10567 db. Hizott sertés-forgalom változatlan.

Szerkesztői posta.

Gr. Cs. A. Budapest. A dolgozatokat átadtam az illető lap szerkesztőségének, ki azokat alkalomadtán felhasználja. A többi a szerkesztő a kiállítás megnyitása alkalmával személyesen fog Budapestben átadni. Lapküldésre vonatkozólag kérelmével méltóztatnék a kiadóhivatalhoz fordulni.

B. J. Győr. A kért két példány meg.

Sz. L. Nyiregyháza. Sajnálattal nem közölhetjük most.

G. D. Semmi szín alatt közlünk olyan erős elbeszéléseket, mint az Ön által írottak. A mi lapunk csak tisztességes dolgokról ír és éretlen irkafirkákat nem közöl. Az ön alakjai tudatlanok, mint Ön és erkölcstelenek, kiknek viselt dolgaira a mi közönségünk egyáltalában nem kíváncsi. Eppen azért nehogy megrontsanak valakit, nyomban elégettük e veszedelmes masztagkévét. Végül: felajánlt munkásságából nem kérünk.

Adieu. Jó napot!

Dóra. Munkatársunk azt feleli, hogy köszöni a szives érdeklődést és jó órában legyen mondva, egészséges. Hasonló jókat kívánunk.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 158. sz. Páros bérlet 158. sz.

Szerdán, 1896. április hó 22-én:

Szegény Jonathán.

Operette 3 felvonásban. Irta: Wittmann és Bauer. Fordította: Fáy Béla. Zenéjét szerzette: Millöcker K. (Rendező: Tiszay D.)

Holnap, csütörtökön, 1896. április hó 23-án,

paratlan bérletben:

Papa felesége.

Vigjáték 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Nyilttér.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizetartóedésekben és gyógyszerházakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

295—25—5

Kész női kelengyék, asztalterítékek, kávékészletek,

szebbnél szebb

zsebkendők

Kardos László

üzletében.

364—1—1

Szeplő, májfoltok és az arc minden tisztáltsága ellen legjobb szer a

Dr. Sichulsky arczenőse.

Egy tégely ára 50 kr.

Kitűnő hatása bedörzsölő szer **OSZD, kőszvény és derékfájás ellen, rándulás vagy hűlés okozta ideg- és izomfájdalmakat** biztosan megszünteti a ma már nagy elterjedtségnek örvendő

PARADICSOM SZESZ,

nagy üveg 1 frt, fél üveg 50 kr.

Köhögés, rekedtség, nátház ellen biztosan hat a

Dr. Balassa mellthea,

egy doboz 20 kr.

Felsorolt szerek kaphatók

FÜLEKY PÁL

gyógyszertárában

DEBRECZEN, Péterfia. 367 10—1

Szőnyegek,

csipke- és szövet-

függönyök,

ágy- és asztalterítők,

butorszövetek,

viaszos vásznak,

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégnél,

Debreczen, Rózsater.

371—0—

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hirdetés.

Nagy-Cserén az idei vágástéren a „Medvés” mellett berakott 11 csomó akácza, valamint 8 csomó nyárfa **f. évi április hó 24-én, pénteken d. e. 11 órakor** a helyszínén árverésen el fog adatni.

Debreczen, 1896. évi április hó 20-án.

Debreczen sz. kir. város erdőhivatala.

376—1—1

Mosóárúk!

A hírneves cosmanosi gyárból:
 ssintartó Voile-ok, Indish
 foulard, Atlas Satin, Piquet
 Zephirek

Szerbóváznak, à jour kelmék;
 hazai gyártmányu

Csalán-szövet métere
 12 krajczár.

Szekely varrottas
 nagy választékban és olcsón kaphatók

Szabó Lajos fiai

cségnél
 Debreczen, Róssatér.

317-0-27

Főnyeremény esetleg 500.000 mk.	Szerencse tudósítás.	A nyeremé- nyeket az ál- lam biztosítja.
---------------------------------------	-------------------------	--

Meghívás a nyeremény-esélyek-
 ben való részvételre.

a hamburgi államilag biztosított nagy sorsjáték
 által, melynél

10 millió 746.990 márka
 biztosan kihuzatik.

A nyeremények ezen előnyös sorsjátéknál,
 melyek tervszerint csak 112,000 sorsjegyet tar-
 talmaznak, a következők:

**A legnagyobb nyeremény eset-
 leg 500,000 márka.**

Jutalék 300,000 mk.	46 nyer. à 5000 mk.
1 nyer. à 200,000 mk.	106 nyer. à 3000 mk.
1 nyer. à 100,000 mk.	206 nyer. à 2000 mk.
2 nyer. à 75,000 mk.	782 nyer. à 1000 mk.
1 nyer. à 70,000 mk.	1348 nyer. à 400 mk.
1 nyer. à 65,000 mk.	42 nyer. à 300 mk.
1 nyer. à 60,000 mk.	138 nyer. à 200, 150 mk.
1 nyer. à 55,000 mk.	35327 nyer. à 155 mk.
2 nyer. à 50,000 mk.	8961 nyer. à 134, 104, 100
1 nyer. à 40,000 mk.	9249 nyer. à 73, 45, 21 m.
3 nyer. à 20,000 mk.	összesen 56.240 nyere-
21 nyer. à 10,000 mk.	mény.

és ezek pár hónap alatt 7 részben biztosan
 döntenek.

A főnyeremény az I. osztályra 50,000 mk.,
 míg a II-ban már 55,000, a III-ban 60,000,
 a IV-ben 65,000, az V-ben 70,000, a VI-ban
 75,000, a VII-ben 200,000, és a jutalékkal
 300,000 márkáról esetleg 500,000 már-
 kára emelkedik.

Az első nyereményhuzásért, mely állami fel-
 ügyelet alatt történik, kerül az

egész eredeti sorsjegy csak	3.50 frt
egy fél „ „	1.75 „
egy negyed ered. „ „	0.90 „

A résztvevők rögtön a sorshuzás megejtése
 után felszólítás nélkül megkapják a hivatalos
 sorshuzási lajstromot ingyen.

A sorsolási tervet állami ezimrel, melyből
 betétek és nyeremények mind a hét osztályból
 láthatók, előre megküldöm ingyen.

A nyeremények kiűzete és elkűdése
 egyedül általam történik pontosan, hiány nélkül,
 a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalvánnyal vagy
 utánvétellel kérem.

Forduljunk a megrendelésekkel a kö-
 zeli huzás végett is, mely

f. évi április hó 30-án

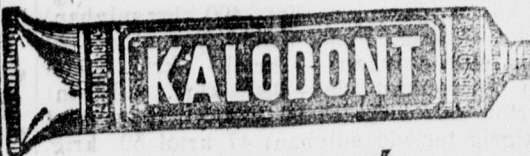
lesz, teljes bizodalommal

Heckscher József

bank- és váltó-üzletéhez HAMBURGBAN.

344-18-

SARG-féle elismert nélkülözhetlen
 fogtisztító-szer

sok **MILLIÓ**-szor
 kipróbált s jónak talált, fogorvosok által
 ajánlva, mint legjobb szer
a fogak épen tartására és szépítésére.
 Mindenhol kapható.

327-20-10

CACAO-VERO

olajmentes, könnyen oldódó
 Cacao, legfinomabb fajta.

Csokoládék

elismert legkitűnőbb minőségek

HARTWIG és VOGEL
 Bodenbach

Kapható a legtöbb czukrászdában
 üszer-, csemege- és gyógyfü-kereskedé-
 sekben.

298-78-47

Keit Alajos-féle PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(GLASUR)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Diasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer
 kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. beanyozására.
 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonmani befestésére.
 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: **Szent-Királyi Tivadar** cégénél Debreczenben.

288-12-10

OROSZ SZÉPÍTŐ különlegességek

Venus-

Crème

börkonserváló szer.

G. RIBS.

Grosz császári udvari szállító.

Moszkva—Bécs.

V., Laurenzga sse 3.

Egészségügyi hatóság

által

megvizsgáltatott.

Kitűnő, teljesen ártalmatlan cosmeticum, kiváltképen hasznos a bőr zsírfénye és érdessége
 ellen; a bőrt vakító fehérre varázsolja, a ránczok és redők képződését megakadályozza,
 és megővja az arczsin fiatalos frissességét. A „Venus crème“ nem tartalmaz semmi z s i r -
 n e m ű anyagot, azért soha nem avasodik s az év és nap bármely szakában minden ártalom
 nélkül alkalmazható. Ára 2 frt.

„Eugénie folyópép“ mirtus-
 virágok-
 ból az arczsin szépítésére s a virágzó, úne
 arczsin állandó megőrzésére. Ugy az arcz-
 nak és nyaknak, mint a kéznak és karoknak
 gyönyörű légyságot és márványszerű tisztasá-
 got kölcsönöz; a bőr minden érdességét és
 foltosságát megszünteti. Ára 2 frt.

**Eugénie vörös folyékony
 arczkenőcs** teljesen ártalmatlan. Az
 ajknak, arcznak és fülek-
 nek szép természetes rózsaszín kölcsönöz;
 villamos fény mellett is természetes színben tű-
 nik fel s 3 napig is tapadva marad a bőrön.

„Eugénie hintőpor“ fehér, ró-
 zaszín
 és ormeszindon, tartósan észrevétlenül ta-
 pad, s a bőrnek természetes légyságot és
 üdösséget kölcsönöz. Ára 1 frt 20 kr. —
 Pamacosol együtt 1 frt 50 kr.

„Trioxogen“ kitűnő hajnövesztőszer;
 erősíti a hajgyökereket,
 teljesen megakadályozza a korpaképződést.
 Ára 1 frt 60 kr.

„Nigritine végétale“ haj-
 festő fekete és barna. A haj ezen szerrel
 festve 6 hétig is megtartja a színét
 és teljes lehetetlen a müleges festést természetes
 színtől megkülömböztetni. Ára 3 frt 50 kr.

**Folyékony kaukázusi ba-
 juszpedró** a bajusz növesztésére és
 épentartására. A bajusz
 felsütése nem szükséges, a nélkül is mind n
 bajusznak a hívánt forma adható. Ára 75 kr

FŐRAKTÁR DEBRECZEN:
Szent-Királyi Tivadar
 müpar-áru raktárában.

292-25-16